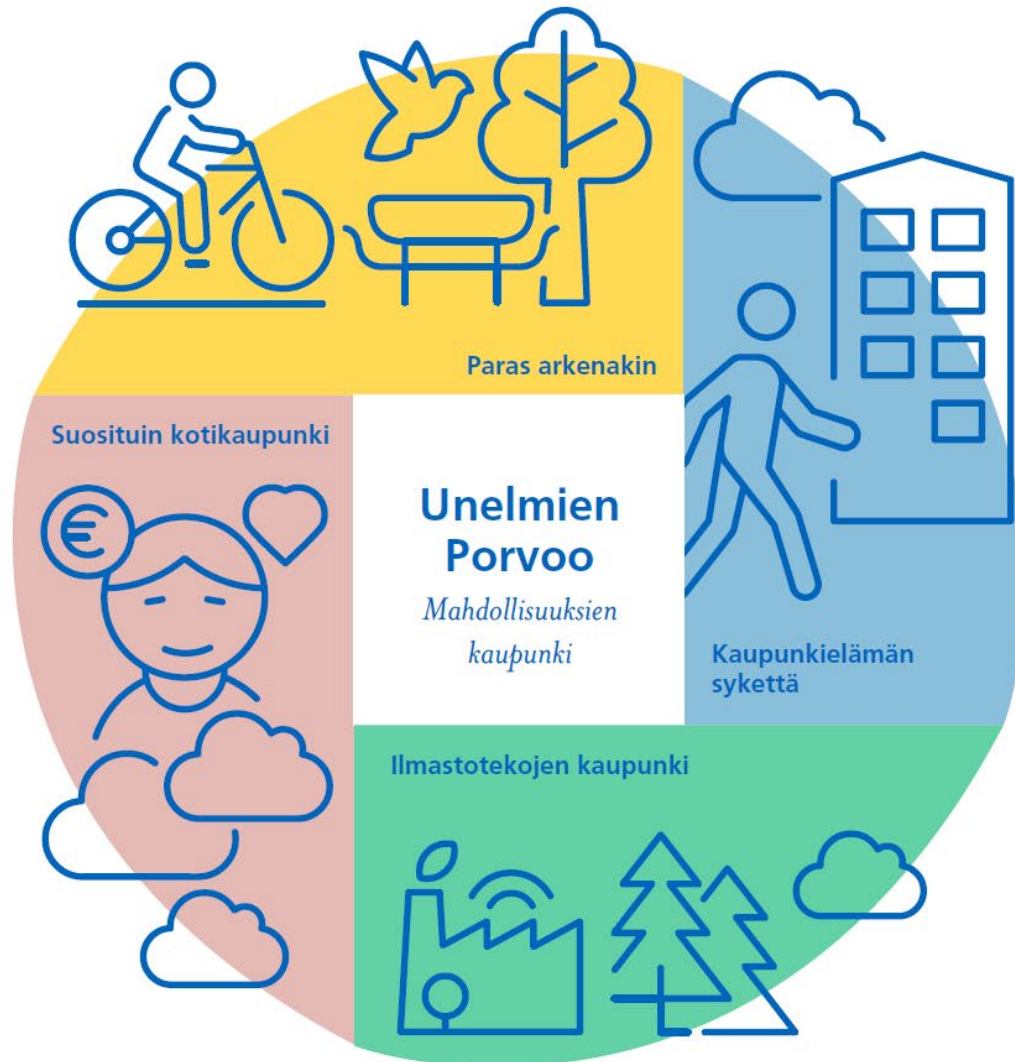

Kiertotalouden green deal

Porvoon kaupunki

Porvoon kaupunkistrategia

Suosituin kotikaupunki

- Kestävä kasvu
- Sujuvat yhteydet pääkaupunkiseudulle
- Menestyvät yritykset
- Osaajien kaupunki
- Tasapainoinen talous

Kaupunkielämän sykettä

- Vetovoimainen kaupunkikeskusta
- Elämyksellinen vapaa-aika ja tapahtumat
- Aito vuoropuhelu ja laaja vuorovaikutus

Paras arkenakin

- Vaivaton ja sujuva arki
- Oppimisen ja kasvamisen kaupunki
- Yhdenvertainen Porvoo
- Varaudumme poikkeustilanteisiin
- Vahva kaupunki

Ilmastotekojen kaupunki

- Hiilineutraali kaupunki
- Ilmastoviisaat yritykset ja asukkaat
- Kiertotalouskaupunki

Mukana rakentamassa green dealiä

- Kaupunki osallistui kaupunginhallituksen päätöksellä kiertotalouden green dealin rakentamiseen.
- Miten myytiin?
  - Kiertotalouden merkitys on tunnistettu Porvoon kaupunkistrategiassa, jonka myötä kaupunki on sitoutunut edistämään kiertotalouden kehittymistä.
  - Lähtemällä mukaan kiertotalouden green dealin rakentamiseen Porvoon kaupunki edistää paitsi kaupunkistrategian toteutumista myös varmistaa kaupungin vaikutusmahdollisuudet sellaisen green dealin rakentamiseen, johon kaupungilla on tulevaisuudessa mahdollisuus sitoutua.
  - Kiertotalouden green dealin rakentamiseen osallistuminen ei edellytä kaupungilta taloudellisia resursseja.

Ilmasto- ja ympäristöohjelma

- Kaupunkivaltuusto hyväksyi ilmasto- ja ympäristöohjelman kokouksessaan 13.12.2024.
- Ohjelma sisältää yli 30 tavoitetta, joita puolestaan toteuttaa noin 120 toimenpidettä kuuden eri teeman alla.
- Ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit on arvioitu yhdessä kaupungin toimialojen ja konsernin yhtiöiden kanssa.
- Kaupungin omistamat metsät ovat olennainen osa ohjelmaa. Ohjelmassa määritetään tavoitteet metsien käytölle ja hoidolle.
- Ohjelmaa seurataan kahdella eri tasolla (toimenpidekohtainen edistymisen arviointi ja kerran vuodessa tapahtuva mittaritiedon yhteen koonti.
- **Rakennettu ympäristö ja siihen liittyvä kiertotalous ovat lähtökohta kaupungin kestäväälle kasvulle.**

Kulutus ja ympäristötietoisuus

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Resurssiviisas infrastruktuuri ja rakentaminen

Energia ja yritykset vihreässä siirtymässä

Kestävä kaupunkiluonto ja vesistöt

Sopeutuminen ja varautuminen

Resurssiviisas rakennettu ympäristö

Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu ja valmistelu ohjaa kiertotalouteen

Otetaan käyttöön sujuvia ratkaisuja ja menettelytapoja maamassojen kierron edistämiseksi. Kaavoituksella edistetään pitkäaikaista varastointia ja jatkojalostusta. Lisätään hankkeiden materiaali ja massatiedon ennakoitavuutta sekä tiivistetään urakoitsijoiden ja rakennuttajien välistä yhteistyötä kiertotalous- ja/tai massakoordinoinnilla.

Vaalitaan olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja tehostetaan käyttöasteita

Lisätään säännöllisesti (esim. iltaisin tai lomakausina) vajaakäytössä olevien rakennusten ja tilojen käyttöä selvittämällä niiden todellinen käyttöaste, monipuolistamalla niiden käyttötapoja eri toimijaryhmien tarpeisiin ja ottamalla käyttöön alustoja tilojen jakamiselle.

Rakennetun ympäristön hankkeiden suunnittelu

Porvoon kaupungin tavoitteena on rakentaa ja tehdä kunnossapittoa resurssi- ja energiaviisaasti neitseellisiä luonnonvaroja ja alueita säästäen sekä vähemmän päästöjä aiheuttaen. Tavoitetta kohti edetään seuraavien toimenpiteiden avulla.

Toimenpide 1: Kaavoitus

Esitämme kaupungin omat maankaatopaikat sekä välivarastointi- ja jalostusalueet yleiskaavassa sekä selvitämme ja suunnittelemme näiden alueiden operointimalleja. Huomioimme kaavoituksessa myös massojenhallinnan vaatiman tilatarpeen ja edistämme kiertotaloutta sitä tukevilla kaavamerkinnoilla ja -määräyksillä.

Toimenpide 2: Suunnittelu ja toteutus

Suunnittelemme ja toteutamme kohteita, joissa hyödynnetään uusiomateriaaleja, ylijäämämaita, jättepohjaisia materiaaleja ja säästetään neitseellisiä materiaaleja. Koordinoimme esirakentamisen aikataulutusta ja työmaiden yhteensovittamista, joka edistää louhittavan kiviaineksen ja ylijäämämaita hyötykäyttöä ilman välivarastoimista.

Suunnittelun ja toteutuksen tueksi linjaamme periaatteet, joilla uusiomateriaalien käyttöä tehostetaan rakentamisessa sekä laadimme konkreettisen tason toimintaohjeen kaupungin massojenhallinnan toimintatavoista. Yhteistyökumppanin kanssa kehitettävä verkkokoulutuskokonaisuus maa-ainesten kiertotalouteen liittyvästä lainsäädännöstä ja kohdekohtaisesta arvioinnista tukee kaupungin kiertotaloustoimia, mutta on skaalattavissa myös kansalliselle tasolle muiden kuntien ja toimijoiden rakennetun ympäristön hankkeiden kiertotaloutta edistämään.

Toimenpide 3: Työkalut

Kehitämme ylijäämämaita koskevien tietojen välittämiseksi tarvittavia kanavia ja työkaluja. Osallistumme ylijäämämaita kiertotalouden hiilikädenjäljen ja vaihtoehtojen vertailujen tekemiseksi tarvittavien laskentatyökalujen kehittämiseen sekä otetaan BAP-laskentatyökaluja käyttöön suunnittelussa. Teemme kaavoituksen yhteydessä massatasapainolaskelmia valituissa kaavahankkeissa.

Toimenpide 4: Yhteistyö

Edistämme maa-ainespalveluiden tuottajien, rakentajien ja suunnittelijoiden välistä yhteistyötä, mukaan lukien yksityiset tahot. Kehitämme edelleen ylijäämämaita kiviaineksen kiertotalouden yhteistyötä naapurikuntien ja alueellisen jätelyhtiön kanssa muun muassa massatyöryhmän perustamiseksi ja massakoordinoinnin edistämiseksi.

Mittarit:

1. Maakäytönsuunnittelijoiden sekä infrarakentajien ja -suunnittelijoiden käytössä on maa-ainesten kiertotalouteen perehdyttävä koulutusmateriaali: kyllä/ei.
2. Osayleiskaavassa on huomioitu maa-ainesten kiertotalous ja sen tarpeet: kyllä/ei.
3. Asemakaavoissa tarkastellaan massatasapainoa osana kaavatalousselvitystä: kyllä/ei.
4. Myös naapurikuntien kesken on laadittu suunnitelma maa-ainesten kiertotalouden toteuttamisesta: kyllä/ei.
5. Kiertotalous on osa suunnittelijoiden ja rakentajien vakiintuneita toimintamalleja. Koulutusmateriaalissa esitetyt periaatteet on jalkautettu ja otettu käyttöön: kyllä/ei.
6. Osayleiskaava on mahdollistanut maa-ainesten kiertotaloustratkaisuja: kyllä/ei.

Lähtötaso: *Asemakaavojen sisällä tapauskohtaisesti ilman kaavatarkasteluja huomioitu työnaikainen ja/tai alueellinen massatasapaino, mutta osayleiskaavatason kokonaissuunnitelma tai asemakaavojen väliset toimintatavat, suunnitelmat ja laskelmat puuttuvat.*

Kaikkiin mittareihin vastaus on ei.

Käyttöasteiden tehostaminen

Porvoon kaupungin tavoitteena on tarjota omia tilojaan asukkaiden käyttöön kootusti yhdestä paikasta käyttötarkoituksen mukaan ryhmiteltyinä ja yhdenmukaisesti kuvattuina. Toimenpide sisältää kolme vaihetta, jotka eivät ole toisistaan erillisiä.

1. vaihe

- yhteiskäyttöön sopivien kaupungin tilojen tunnistaminen ja kuntalaisten osallistaminen sen selvittämiseksi, minkälaisien tilojen yhteiskäyttö kuntalaisia kiinnostaa
- erilaisten tilojen (esim. kokous, esiintyminen, musiikki, liikunta ja urheilu) käytettävyyden ja saavutettavuuden parantaminen
- käyttöasteen selvittäminen niissä kohteissa, joista se on kaupungin tällä hetkellä käytössä olevista järjestelmistä saatavissa
- käyttöasteen kohteittainen määrittelemisen huomioiden todellisuudessa käyttökelpoiset kellonajat
- henkilöstöä työllistävien vaikutusten ja kokonaiskustannusten selvittäminen

2. vaihe

- kaupungin käyttämän tilavarausjärjestelmän kilpailuttaminen ja hankinta
- tilojen hallinnan käytännön prosessien yhtenäistäminen ja automatisointi (sis. kulunvalvonta, järjestelmät, tilojen jakamisen käytänteet, hinnoittelu ja laskutus, varausehdot)
- palveluprosessin rakentaminen ja kuvaaminen asiakasystävällisellä tavalla (sis. tunnistautuminen, tarjoama, varaus, pääsy tilaan ja tilan käyttö)
- viestinnällä ja markkinoinnilla tunnettuutta palvelulle sekä tietoa palvelusta kuntalaisille
- tilojen tarjonnan laajentaminen asteittain kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamiseksi

3. vaihe

- tilojen todellisen käyttöasteen mittaamisen mahdollisuuksien varmistaminen (2. vaiheen rinnalla)
- käyttöasteen mittaamisen kehittäminen edelleen

Mittari: Kiinteistöjen tilojen todellinen käyttöaste.

Lähtötaso: Lähtötason tietoja ei ole kootusti saatavilla. Käyttöasteiden laskenta on hankalaa, sillä varaukset ovat pirstaloituneena useampaan järjestelmään. Pahimmillaan käyttöasteet pitää laskea tilakohtaisesti käsin tai niitä ei ole työtahokkaasti edes mahdollista laskea.

Esimerkiksi tammi-maaliskuun väliselle ajanjaksolle 2024 pystyttiin selvittämään seuraavat käyttöasteet:

- liikuntapalveluiden hallinnoimien tilat 59 % (ei sis. koulujen käyttöä)
- kaupunginhallituksen kokoushuone 33 %
- Valtuustosali 11 %
- kaupungintalon muut kokoushuoneet 15 %
- Gammelbackan nuorisotila 61 %
- pääkirjaston ryhmätilat 46 %
- kulttuurin taidestudio 51 %

Tavoitetaso 2030: Tilojen todellinen käyttöaste on kasvanut 10 %-yks.

Tavoitetaso 2035: Tilojen todellinen käyttöaste on kasvanut 25 %-yks.

Mitä seuraavaksi?

- Parhaillaan käynnissä sitoumuksen päivittäminen tieteellisen arviointiryhmän kommenttien pohjalta.
- Sitoumuksen hyväksymiseen liittyvät prosessit.
- Päätöksenteko kaupunginhallituksessa.
  - KH teki päätöksen jo 20.5. ehdotuksesta kaupungin sitoumukseksi.
- Uudet sitoumukset?

PORVOO BORGÅ